

نگاهی به فقر روستایی

World Food Day "Rural Poverty" FAO, 1992 منبع

□ ترجمه از: علی شاد شجاعی

■ چکیده:

حگونگی ریشه کن کردن فقر، همواره مورد جستجو و هدف کارگزاران توسعه بوده است. این مقاله، می‌کوشد تا تصویری هر چند کلی از وضعیت کشورهای درگیر و روستاهای مقابله با فقر روستایی را مورد ارزیابی قرار دهد. مقولاتی همچون بیسوادی، وضعیت غذایی اشتغال، جمعیت، و مسئله زمین مورد تحقیق این مقاله است.

■ نگاهی به فقر روستایی^۱

یکی از جدی‌ترین مشکلات عصر ما، مشکل فقر روستایی است، تخمین زده می‌شود که حدود ۷۰۰ میلیون نفر از مردم جهان، در حال حاضر، در فقر مطلق به سر می‌برند، نیازهای اساسی آنها از قبیل: غذا، مسکن، بهداشت، به سختی به اندازه حداقل معاش آنها برای زنده ماندن می‌باشد. شاخصهائی جهت اندازه‌گیری میزان و نسبت فقر روستایی به کار می‌روند که عبارتند از: نسبت سوء تغذیه، امید به زندگی^۱ و بیسوادی. این شاخصها کمک می‌کنند تا تصویر مشخصی از فقر در نمودهای اساسی آن، به دست آید، این در حالی است که از تفاوت درآمدها در سطوح بین‌المللی و منطقه‌ای صرف‌نظر شده است. شاخصهائی که براساس درآمد استوار هستند، تنها برای مقایسه بین روستا و شهر در

داخل یک کشور مفید می‌باشند. میزان مرگ و میر و امید به زندگی به عنوان شاخصهای ارزیابی فقر به کار می‌روند. لکن، به علت کاستیهایی که در گزارش آنها وجود دارد، نمی‌توانند، مورد اعتماد همیشگی قرار گیرند.

تنوع بیش از حد منابع اطلاعاتی روستاهایی که به ارزیابی شاخص ویژه‌ای اختصاص دارند همچنین تنوع قیمت‌های غذایی در مناطق روستایی و شهری و غیره باعث می‌شود تا اندازه‌گیری فقر به عنوان یک عمل مشکل و پیچیده جلوه کند. بنابراین، ضروری است تا از شاخصهای گوناگونی همچون: سوء تغذیه، امید به زندگی، بیسوادی، مرگ و میر کودکان، جهت حصول به یک تصویر دقیق از فقر و ابعاد آن نهایت استفاده را ببریم.

با استفاده از شاخصهائی که در بالا ذکر شد، سازمان فائو دریافته است که فقر مطلق و بزرگترین رقم افرادی که از سوء تغذیه رنج می‌برند، در آسیا می‌باشد. با در نظر گرفتن نسبت جمعیت، میزان سوء تغذیه در آفریقا به سرعت بالا رفته و شرایط بحرانی پیدا کرده است. به علاوه، با در نظر گرفتن شاخص متوسط طول عمر آفریقا محرومترین قاره می‌باشد. بیسوادی در آسیا و اقیانوسیه بیداد می‌کند، لکن، در آفریقا، این نسبت به مراتب اسفناکتر است. میزان باسوادی و امید به زندگی در کشورهای

آمریکای لاتین امپوارکننده است. اما در این قاره، کشورهای زیادی وجود دارند که بیشتر از ده درصد مردم آنها از سوء تغذیه رنج می‌برند. حتی در کشورهای خاور نزدیک که شرایط تغذیه در خلال چند سال اخیر بهبود یافته است، بیس از نیمی از مردم از سوء تغذیه رنج می‌برند.

■ پدیده فقر روستایی

جمعیت روستایی در کشورهای در حال توسعه آفریقا و آسیا و اقیانوسیه، در حدود ۷۵ درصد از کل جمعیت را تشکیل می‌دهد. در خاور نزدیک، این رقم به ۵۶ درصد می‌رسد. فقط در آمریکای لاتین، این رقم به ۳۵ درصد کاهش یافته است. بنابراین، تعجب‌انگیز نیست که براساس آمار، میزان فقرای روستایی نسبت به فقرای شهری افزایش یافته است. همچنین روشن است که نسبت بیشتری از فقرای روستایی در مقایسه با شهر گرفتار فقر هستند، مطالعات تطبیقی با استفاده از شاخصهای فیزیکی و ارزیابی‌هایی براساس درآمد در حوزه فقر، نشان داده است که مسئله گرسنگی، امید به زندگی، مرگ و میر کودکان و بیسوادی، در مناطق روستایی به مراتب شدیدتر از مناطق شهری می‌باشد. بنابراین، می‌توان صریحاً اظهار داشت که فقر روستایی، عامل اساسی فقر جهانی است.

■ علل فقر روستایی

علت فقر به عوامل متعددی که به یکدیگر کاملاً مربوط بوده و از درون وابسته‌اند، ناشی می‌شود. با توجه به تنوع وسیع و گسترده‌ای که در شرایط اقتصادی و نهادهای سیاسی در سراسر کشورهای در حال توسعه وجود دارد، علل فقر روستایی بستگی به کشورها و موقعیت زمانی آنها دارد.

۱- دسترسی به زمین و منابع تولید

دسترسی یکسان به زمین، یکی از مهمترین عواملی است که بر زیرساختهای اقتصادی و اجتماعی، توزیع درآمد و شرایط عمومی تأثیر می‌گذارد.

زمین، امکان تولید مواد غذایی خانوارها، هزینه خرید مواد غذایی و قلام غیرخوراکی را فراهم می‌سازد. اما رشد جمعیت و روشهای ناعادلانه اجاره زمین، سبب شده است، تا توانایی کشاورزان روستایی جهت برآوردن احتیاجات اساسی آنها کاهش یابد.

هجوم روزافزون جمعیت به مناطق روستایی در طی سالها، باعث قطعه قطعه شدن زمین و کاهش بازگشت آنها به کار و افزایش روزافزون افراد بی‌زمین و خرده‌مالکان شده است. این مسئله به خصوص، در آسیا صادق است.

مطالعات کشورهای همجوار، هندوستان، بنگلادش، مالزی، ایران و مکزیک نشان داده است، افراد بی‌زمین و خرده‌مالکان، اکثریت افراد فقیر روستایی را تشکیل می‌دهند. در عوض، دسترسی ناکافی به زمین، کشاورزان را به کشاورزی در مناطق حاشیه‌ای، که عمدتاً کم حاصل و مستعد فیرسایش خاک می‌باشند، تشویق کرده، و باعث کاهش تولید شده است.

همچنین، فقدان زمین قابل کشت، قیمت‌های خرید و اجاره زمین را به طور روزافزون بالا برده است. در حالی که، هیچ مطالعه مشخصی در زمینه رابطه دسترسی به زمین و بدی تغذیه صورت نگرفته است، اما از نتایج مطالعات و تحقیقات تغذیه‌ای متعددی که انجام شده است، می‌توان نتیجه گرفت که میزان مصرف مواد غذایی بالقوه، زمانی افزایش می‌یابد که دسترسی به زمین افزایش یابد.

در کشورهای آمریکای لاتین، که زمین قابل کشت به میزان بیشتری نسبت به مناطق دیگر وجود دارد، بدی تغذیه در مناطق روستایی، مستقیماً به

دسترسی ناکافی به زمین، در میان خرده مالکان و کشاورزان، عمدتاً به علت توزیع ناعادلانه مالکیت زمین، مربوط می‌شود.

برنامه‌های اصلاحات ارضی از دهه ۱۹۶۰، با هدف اجرای هر چه عادلانه‌تر تقسیم زمین، کوشیده است. لکن به رغم اجرای طرح، فقط نسبت اندکی از افراد بی‌زمین، به زمین آن دست یافته‌اند.

در آمریکای لاتین و کشورهای دریای کارائیب، همچون: السالوادور، باناما، پرو، برزیل و سورینام، حق مالکیت بر زمینهای کوچک به نسبت زیادی وجود ندارد، بلکه این زمینها از مالکان بزرگ اجاره می‌شوند. در آسیا و اقیانوسیه، در حالی که اجاره زمین، به علت اصلاحات ارضی، رو به کاهش نهاده‌است، نسق‌بندی زمین هنوز به‌طور گسترده‌ای در بین کشاورزان کوچک، خصوصاً در کشت آبی برنج معمول است.

مستأجران زمین که به دلیل نیاز، به کار می‌پردازند، در صورت ورود ماشین‌آلات کشاورزی یا عارض شدن عوامل طبیعی، همچون: سیل یا شرایط نامناسب جوی، زمین خود را از دست می‌دهند. طبق مطالعات انجام شده در شش کشور توسط سازمان بین‌المللی I.L.O، اگر زمین به طور عادلانه در بین خانواده‌های کشاورزان تقسیم می‌شد (که شامل افراد بی‌زمین هم می‌شود)، همچنین در صورتی که سطح مسابهی از نهاده‌ها و خدمات فراهم می‌گردید، بازده محصولات غذایی و سطح تولید در پاکستان ۱۰ درصد، در کلمبیا و مالزی ۲۸ درصد و در شمال شرقی برزیل ۸۰ درصد افزایش می‌یافت. دسترسی به آب، اعتبار، آموزش، ترویج و نهاده‌های کشاورزی، همچون: بذر اصلاح شده، کود، سموم، وسائل کاراندوز، تأثیر بسزایی در تولید خانوارهای کشاورزان روستایی دارد و در نتیجه، توانایی آنها به منظور برآوردن نیازهای اساسی افزایش خواهد یافت. معمولاً زارعین کوچک، سرمایه کافی و منابع مالی، جهت به دست آوردن نهاده‌ها ندارد. همچنین، این منابع به طور همیشگی در مناطق روستایی قابل دسترسی نمی‌باشند.

۲- مشکلات مبادلات کالا و خدمات و جهت برآوردن نیازهای اساسی

بسیاری از خانوارهای روستایی به سبب

برآوردن نیازهای اساسی، نیاز به تبدیل تولیدات خود به پول نقد دارند.

نبود بازاریابی و امکانات ذخیره‌سازی، هزینه‌های سرسام‌آور حمل و نقل و فقدان دسترسی به کالاهایی برای خرید، بر شرایط تولیدکننده جهت برآوردن نیازهای اساسی خانوارهای روستایی از طریق تبدیل تولیدات خود به پول نقد یا از طریق مبادله کالاها، اثرات منفی می‌گذارند.

یکی دیگر از عواملی که نتایج مشابهی به بار می‌آورد، شرایط نامناسب تجاری برای تولیدات کشاورزی، به ویژه مواد غذایی است که عمدتاً یا سهواً توسط دولت‌ها ایجاد می‌شود. سیاست‌های قیمت‌گذاری که عموماً در جهت تحقق نیازهای مصرف‌کنندگان شهری می‌باشند، به کشاورزان نفع کمی می‌رساند و این نه تنها تأثیرات منفی بر درآمد خانوارهای روستایی می‌گذارد، بلکه انگیزه تولید و کاربرد زمین را در آنها کاهش می‌دهد. نبود فرصتهای اشتغال برای کشاورزان مزدبگیر و آن دسته از کشاورزانی که به صورت جنبی در امور کشاورزی مشغولند. خود نیز عامل فقر در مناطق روستایی می‌باشد. هنوز، ایجاد اشتغال در صنایع روستایی، در بسیاری از مناطق روستایی، مورد نیاز است.

۳- شکست مکانیسمهای انتقال

بسیاری از جنبه‌های فقر را می‌توان با کمک‌های دولت از طریق تأمین کالاهای عمومی مردم به حد کافی و خدمات و تأمین زیرساختها، برطرف نمود. عدم تأمین این خدمات که ناشی از طرز نفی شهری است، بر برنامه‌های بلند مدت تولید، اثر گذارده است و در نتیجه، خود کمکی به اشاعه فقر روستایی، خواهد کرد. همچنین، میزان و وسعت فقر به وسیله ساختارهای سیاسی و اجتماعی موجود، تحت تأثیر قرار می‌گیرد، ساختارهایی که در خدمت طبقات ممتاز جامعه روستایی است و از توسعه بنیادی جلوگیری به عمل می‌آورد. رشد بدون عدالت، به طیف فقر روستایی کمک نمی‌کند.

انقلاب سبز، به طور موفقیت آمیزی، تولیدات کشاورزی را در کشورهای متعدد، از طریق اصلاح بذر، کود، ماشین‌آلات و روشهای آبیاری پیشرفته، افزوده است. لکن، به رغم حسن حرکت مثبتی، ذراتی

کمبودها و نقایص جدی نیز می‌باشد. این انقلاب، نتوانست به بهبود شرایط زندگی روستاییان فقیر کمکی نماید. حتی بدتر از آن، در بعضی مواقع دارای تأثیر منفی نیز بوده است. به کارگیری ماشین‌آلات کشاورزی به بهای از دست دادن کار تعداد زیادی کارگران کشاورزی و زارعین مستأجر^۵ انجامیده است. چنانچه روند موجود ادامه یابد، پیش‌بینی می‌شود که تا سال دوهزار، تعداد کشاورزان بی‌زمین و خرده‌مالکان به ۵۰ میلیون نفر بالغ شود.

برنامه‌های کمک‌های توسعه ملی، که گاهگاهی به روستاییان فقیر شده، تأثیر چندانی در وضع آنها نداشته است. در سطح ملی، برنامه‌های توسعه بخش کشاورزی و روستایی که هدفش صنعتی کردن بوده، مورد مسامحه قرار گرفته است. سیاست‌های دولت در جهت کسب محصولات صادراتی درباره تولیدات موادغذایی به کاهش زمینهای تولیدکننده موادغذایی انجامیده و باعث جایگزینی کشاورزی در سطح وسیعی از زمین، به جای قطعات کوچکتر زمین شده است.

اساساً، فقر روستایی یک مسأله تولیدی نیست، بلکه، یک مشکل توزیع است. تقسیم عادلانه درآمد که از تولید حاصل می‌شود، نه از رشد اقتصادی، باید محکی جهت راهبردهای برنامه‌ریزی به حساب آید.

■ کاهش فقر

در ۱۲ ژوئیه ۱۹۸۹، کنفرانس جهانی اصلاحات ارضی و توسعه روستایی^۶ در مراکز فائو در شهر رم، آغاز به کار کرد. نمایندگان متشکل از ۱۴۵ کشور دنیا، تجزیه و تحلیل جامعی را در باره مشکلات اصلاحات ارضی و توسعه روستایی، آغاز کردند. نتیجه آن، اعلام اصول و برنامه‌های عملی موسوم به "منشور روستایی" بود.

این منشور طرحی جهانی را نسبت به مسائل فقر، گرسنگی و سوء تغذیه که در آن برنامه‌هایی جهت اصلاحات ارضی و توسعه روستایی - که علل و عوامل بنیادی این مشکلات را بررسی می‌کرد - پیشنهاد کرد. اساس برنامه‌های این کنفرانس، بر رسد همراه با برابری و مشارکت، تقسیم دوباره درآمدها و قدرت سیاسی، توجه بیشتر به مناطق روستایی در مورد، طرحهای توسعه ملی همراه با ایجاد فرصتهایی جهت

اشتغال و درآمد برای روستاییان، توسعه انجمنهای کشاورزی، تعاونیها و همچنین اشکال دیگری از سازمانهای خودگردان و دمکراتیک و داوطلبانه از تولیدکنندگان اولیه محصولات کشاورزی و کارگران روستایی، قرار داشت.

این کنفرانس، نقطه عطفی در برنامه‌ریزی توسعه و امید به کاهش فقر روستایی، به حساب آمد.

کنفرانس "WCARRD" به نشویق کشورها برای آزمایش شرایط خاص و تعیین نیروهای کمکی و اجرای برنامه‌هایی که مطابق با شرایط و مشکلات خاص خود باشد، می‌پردازد.

به تحقیق، مشخص شده است که فقط انتقال روستهای کشورهای پیشرفته به کشورهای در حال توسعه کافی نیست. به همین منظور، این کنفرانس به نشویق کشورها، برای شناخت مشکلات و معضلات ملی و منطقه‌ای و همچنین اقتصادی، سیاسی، اجتماعی به منظور تدوین برنامه‌های توسعه ملی می‌پردازد.

گوناگونی و تنوع علل فقر، سیاستها و فعالیتهای همه جانبه‌ای را جهت کاهش فقر طلب می‌کند.

کنفرانس "WCARRD" برای تغییرات سیاسی زیر، اولویت‌ها را مشخص کرد:

الف: اصلاحات ارضی و اصلاحات ساختی دیگر ب: مشارکت مردم در توسعه روستایی

ج: اقداماتی به منظور بالا بردن تولیدات کشاورزی

د: تعیین قییمتهای مناسب برای تولیدات خرده‌مالکان

ه: گسترش و افزایش فرصتها و شرایط اشتغال در مناطق روستایی

و: برابری و ایجاد قوانینی در جهت حمایت از زنان روستایی

ز: سازمان فائو به طور فعالانه‌ای در سازماندهی طرحها و توسعه آنها در کشورهای جهان سوم، بر منای اولویتهای فوق. جهت کاهش فقر، شرکت کرده است.

۱۰. مشکل فقر در جهان قابل حل است. لکن، راه حل نه ساده است و نه جهانی.

سازمانهای جهانی و کشورهای در حال توسعه باید این واقعیت را در یابند که هر کشوری دارای

شرایط و ویژگیها و راههای مقابله مخصوص به خود است. و این مهم نیاز به یک تعهد مسئولیت جدی سیاسی دارد.

باید بسیاری از سیاستهای کشاورزی و غذایی متحول شود تا به افراد بی‌زمین، به خرده مالکان و روستاییان فقیر کمک کند. تخصیص منابع و سرمایه باید در جهت این اهداف باشد.

راهبردهای جدید باید رشد و برابری و مشارکت مردم را به همراه داشته باشد و هدف آن، افزایش تولیدات مواد غذایی و درآمد در مناطق روستایی باشد.

عدم تمرکز قدرت و تصمیم‌گیری، در کاهش فقر روستایی و به طور کلی مسأله فقر، بی‌نهایت مهم است.

آن دسته از مردم که مثلاً به این مسائل هستند یا از عواقب آن رنج می‌برند، آثانی هستند که سبب تسریع در گسترش طرحهای توسعه‌ای جدید می‌شوند و باید همانهایی باشند که خود در برنامه‌ریزی و اجرای آنها شرکت کنند.

روستاییان فقیر، باید به تشکل و سازمان دادن انجمنهای زارعین مستأجر، انجمن زنان و اتحادیه‌های کارگری و تعاونیها همت گمارند.

کنفرانس "WCARRD" پیشنهاد کرد، هر قانونی که سد راه انجمنهای آزاد روستاییان فقیر - که زنان روستایی نیز در آن شرکت دارند - است باید ملغی شود.

نفس زنان در چهارچوب جامعه و حق برابری آنها جهت توسعه، باید به رسمیت شناخته شود. اهمیت نفس زنان اغلب در تولیدات مواد غذایی و کشاورزی به طور عام، مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

آن دسته از زنان که سببه سدهاند یا آن که سرپرستی خانواده‌ای را بعد از طلاق یا غیبت طولانی همسرشان به عهده گرفته‌اند، حق کمی نسبت به مسائلی از قبیل مالکیت، درآمد یا اشتغال دارند. آنها ممکن است، به وسیله قانون نیز از خدماتی که به سرپرست خانواده تعلق می‌گیرد، محروم شوند.

به فقرا باید اجازه داده شود تا در یک چهارچوب نهادی و سازمانی به فعالیت بپردازند. لکن، برای به وجود آوردن چنین نهادی، باید تواناییها و مهارتهای روستاییان فقیر بهبود یابد و تقویت شود. ترویج تعلیم و تربیت و خدمات آموزشی، ایجاد اشتغال و درآمد، ایجاد فرصتهایی جهت هر چه قوی تر شدن و به وجود

آوردن قیمت‌های مناسب برای زارعین کوچک می‌تواند، آغازی جهت هر چه فوی‌تر کردن و ایجاد یک جمعیت روستایی تولیدکننده، با بازدهی بیشتر باشد.

با کمک و پشتیبانی سازمان فائو، به مسأله فقر روستایی و نحوه کاهش آن در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، توجه عمیق‌تر و بیشتری شده است. فائو، تاکنون بنا به تقاضای کشورها، هیأت‌های نمایندگی داخلی این کنفرانس را به ۲۰ کشور گسیل داشته است.

این نمایندگان همراه با کشورهای مربوط به بررسی راهبردهای طرح‌های توسعه در دوران گذشته پرداخته، کمبودها را تشخیص داده و پیشنهادهایی برای راهبردهای جدید که هدفش کاهش فقر روستایی است، ارائه کرده‌اند. در این میان، فائو در فواصل زمانی معین، تالانها، تجارب و مشکلاتی را که کشورهای عضو در اجرای برنامه‌های عملی این کنفرانس، با آن مواجه بوده‌اند را، راهبری می‌کند.

در برنامه ریزی کنفرانس جهانی اصلاحات ارضی و توسعه روستایی، سازمان فائو، توجه خاصی به فقرای روستایی، که شامل زنان روستایی نیز می‌شود، مبذول شده است. برنامه‌هایی جهت مشارکت مردم در توسعه روستایی از طریق سازمانهای بهبود و ارتقای همیاری مردم، بهبود وضع زارعین کوچک، کمک به فعالیتهای انجمن زنان محروم روستایی از حقوق اجتماعی، کمک به تأسیس گروههای ضربتی به عنوان قسم اولیه از طریق تصمیم‌گیری در مورد راههای کمک به توسعه که مردم نیازمند آن هستند، از طریق روشهایی که سطح زندگی مردم را افزایش می‌دهد، ارائه شده است. در ضمن خدماتی به منظور آگاهی مردم روستا درباره برنامه‌های کمکی دولت که در دسترس می‌یابند و نحوه استفاده از آنها صورت گرفته است.

همچنین، تأکید می‌شود که بعد از به پایان رسیدن سرمایه‌گذاری در چهارچوب طرحها و پروژه‌ها، تداوم این برنامه‌ها باید همچنان ادامه یابد. آموزش و تعلیم کارکنان و دست‌اندرکاران کشورها، سبب می‌شود تا مهارت‌های اداری و سازمانی حتی بعد از آن که مشاوران بین‌المللی صحنه را ترک می‌کنند، همچنان ادامه یابد و این باعث ایجاد اعتماد به نفس

مطالعات تطبیقی یا استفاده از شاخصهای فیزیکی و ارزیابی‌هایی براساس درآمد در حوزه فقر، نشان داده است که مسئله کرسنگی، امید به زندگی، مرگ و میر کودکان و بیسوادی، در مناطق روستایی به مراتب شدیدتر از مناطق شهری می‌باشد. بنابراین، می‌توان صریحاً اظهار داشت که فقر روستایی، عامل اساسی فقر جهانی است

طبق مطالعات انجام شده در شش کشور توسط سازمان بین‌المللی I.I.O، اگر زمین به طور عادلانه در بین خانواده‌های کشاورزان تقسیم می‌شد (که شامل افراد بی‌زمین هم می‌شود)، همچنین در صورتی که سطح مشابهی از نهاده‌ها و خدمات فراهم می‌کردید، بازده محصولات غذایی و سطح تولید در پاکستان ۱۰ درصد، در کلمبیا و مالزی ۲۸ درصد و در شمال شرقی برزیل ۸۰ درصد افزایش می‌یافت. سیاستهای قیمت‌گذاری که عموماً در جهت تحقق نیازهای مصرف‌کنندگان شهری می‌باشند، به کشاورزان نفع کمی می‌رساند و این نه تنها تأثیرات منفی بر درآمد خانوارهای روستایی می‌گذارد، بلکه انگیزه تولید و کاربرد روی زمین را در آنها کاهش می‌دهد.

پروژه‌های وسیع مرتبط با تکنولوژی ارزان از طریق شرکت کشاورزان می‌تواند، به مرحله عمل درآید. در صورتی که، برنامه‌های تولید محصولات، دامپروری و مدیریت منابع طبیعی بر مبنای نیازهای زارعین کوچک صورت گیرد، می‌تواند آنها را در برنامه‌ریزی توسعه و اجرای آنها، یاری رساند.

در این طرح، بر تولیدات محصولاتی، از قبیل: علوفه دام - که مشخصاً به وسیله روستاییان، صورت می‌گیرد تأکید شده است. طرح بین‌المللی تعاونی توسعه لینیات و برنامه توسعه بین‌المللی گوشت، همراه با تکنولوژی و تسهیلات ضروری جهت حمل و نقل و بازاریابی محصولات فاسد شدنی، کمک می‌نماید. همچنین، اعتباری به زارعین کوچک از طریق طرح توسعه اعتبار کشاورزی داده می‌شود و به زنان از طریق سازمان فائو، موسوم به "برنامه زنان در رابطه با اعتبار کشاورزی و بانکداری در کشورهای منتخب آفریقای شرقی" تعلق می‌گیرد.

همچنین، سازمان فائو از طریق برنامه "WCARRD"، به ویژه در زمینه ماهیگیری (از طریق مراکز انجمن ماهیگیری) و جنگلداری عمل نموده است.

به واسطه چنین برنامه‌های متعددی است، که فائو توانسته است، مسائلی از قبیل: تغذیه، تعلیم و تربیت، ارتباطات و جمعیت را که همگی آنها با هدف افزایش آگاهی و مسئولیت روستاییان فقیر همراه بوده، شناساند.

اگر هدف از توسعه روستایی از بین بردن و ریشه‌کن کردن فقر، کرسنگی و سوء تغذیه است، باید یک قسمت از توسعه ملی را در برگیرد و هدف از این ساختن یک بخش فوی تولیدی روستایی با مشارکت همه جانبه روستاییان و زنان فقیر روستایی باشد.

پی‌نوشت:

1. World Food Day, FAO
2. Life Expectancy
3. Suriname
4. Labour Saving
5. Tenant farmers
6. The World conferences on Agrarian Reform and Rural Development (WCARRD)

در مردم می‌شود. سازمانهای دولتی سراسری سازمان یافته، می‌توانند به تبادل نظر بپردازند. بنگاههای دولتی می‌توانند، مشغول پروژه‌های متعددی شوند. برنامه کمک و همیاری بین‌المللی، جهت مدیریت آب زراعی، می‌تواند به توسعه مدیریت آب جهت اهداف آبیاری، کمک نماید.